

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
магістрантів і молодих дослідників**

«НАУКОВІ ПОШУКИ МОЛОДІ У ХХІ СТОЛІТТІ»

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ

30 жовтня 2024 року

Біла Церква
2024

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук, професор, ректор.

Варченко О.М., д-р екон. наук.

Недашківський В.М., д-р с.-г. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Власенко С.А., д-р вет. наук.

Козій Н.В., канд. вет. наук.

Василенко О.І., д-р філософії.

Юрченко А.І., канд. с.-г. наук.

Славінська О.В., керівник редакційно-видавничого відділу.

Відповідальна за випуск – **Славінська О.В.**, начальник редакційно-видавничого відділу.

Актуальні проблеми ветеринарної медицини: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції магістрантів і молодих дослідників. 30 жовтня 2024 р. м. Білоцерківський НАУ 79 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

УДК: 636.2.09:616.33:619

КРАВЧУК А.О., магістрантка

Науковий керівник – **ТИШКІВСЬКИЙ М.Я.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ЛІКУВАЛЬНО-ПРОФІЛАКТИЧНІ ЗАХОДИ ЗА КЕТОЗУ В КОРІВ

Порушення обміну речовин є однією з найпоширеніших проблем у великої рогатої худоби, особливо серед молочних корів. Згідно з літературними джерелами, молочні корови схильні до метаболічних розладів, серед яких кетоз займає особливе місце. Частота цього захворювання тісно пов'язана з рівнем їхньої продуктивності [1, 2].

Наші спостереження виявили, що найвищий ризик розвитку кетозу припадає на завершальний етап тільності та перші дні після початку лактації у високопродуктивних корів [3, 4].

Ключові слова: корови чорно-рябої та червоно-рябої порід, кетоз, Пропіленгліколь, Ста-Хол, Бутофан.

Мета роботи – впровадити комплекс організаційно-господарчих заходів із застосуванням препаратів що мають гепатопротекторну та ліпотропну дію, стимулюють білковий, вуглеводний й ліпідний обміни.

Матеріалом для дослідження було обрано корів чорно-рябої та червоно-рябої порід віком 3–5 років, з продуктивністю 4000–5000 кг молока за лактацію. Спостереження проводилися за два тижні до отелення, під час основного періоду досліду та після його завершення. Було сформовано дві групи тварин. Контрольна група отримувала “Пропіленгліколь” у дозі 250 мл на добу. Коровам дослідної групи, крім пропіленгліколю, призначали “Ста-Хол” та “Бутофан” за два тижні до отелення.

“Ста-Хол” є мікрокапсульованим холін-хлоридом, який призначали в дозі 100 г на тварину. “Бутофан”, що містить діючу речовину бутафосфан та допоміжний компонент ціанокобаламін, нормалізує метаболічні та регенеративні процеси, стимулює обмін білків, вуглеводів і жирів. Препарат вводили в дозі 10 мл двічі на тиждень.

Результати дослідження. На початку досліду раціон корів було збалансовано за всіма необхідними поживними та біологічно активними речовинами, усунуто дефіцит енергії. Цукрово-протеїнове співвідношення встановлено на рівні 1–1,2:1, що відповідає фізіологічним нормам для забезпечення оптимальних умов обміну речовин.

На початку досліду рівень загального білка в сироватці крові корів як дослідної, так і контрольної груп був однаковим і становив 74,8 та 74,7 г/л відповідно. Вміст глюкози в обох групах був 2,1 ммоль/л, що є нижчим від фізіологічної норми. Рівень кетонових тіл у сироватці також перевищував норму майже вдвічі і становив 2,3 ммоль/л, що може вказувати на енергетичний дефіцит. Активність ферментів АсАТ і АлАТ знаходилась на верхній межі норми, що свідчить про підвищену інтенсивність обмінних процесів у печінці.

У корів, хворих на кетоз, спостерігалися такі симптоми, як запах ацетону з видихуваного повітря та зі шкіри, пригнічення загального стану, тахікардія, в'ялість рухів, а також зниження апетиту і гіпотонія шлунково-кишкового тракту у деяких тварин. Дослідження рН сечі показало зниження цього показника майже у всіх хворих корів, а рівень кетонових тіл у сечі складав 1,86–1,92 ммоль/л, що свідчить про метаболічні порушення, характерні для кетозу.

На 10 день після отелення було проведено повторні дослідження крові, які показали тенденцію до покращення показників у дослідній групі корів. Зокрема, вміст загального білка та рівень глюкози в сироватці крові дослідної групи підвищилися на 11 % і 17 % відповідно порівняно з контрольною групою. Рівень кетонових тіл у крові дослідних тварин залишався в межах верхньої фізіологічної норми, тоді як у контрольній групі цей показник був на 36% вищим. У дослідній групі також відбулося значне зниження

активності ферментів АсАТ та АлАТ. Клінічних ознак кетозу у тварин дослідної групи після проведеного дослідження не було зафіксовано.

Використання “Ста-Холу” та “Бутофану” ефективно сприяє зниженню рівня кетонових тіл у корів, допомагаючи нормалізувати обмін речовин і знижувати ризик розвитку кетозу.

Таким чином, активний обмін речовин призводить до утворення недоокислених продуктів, зокрема кетонових тіл, які пригнічують функції кровотворної системи та знижують функціональну здатність печінки. Комплексне використання “Ста-Холу” та “Бутофану” сприяє нормалізації метаболічних процесів в організмі тварин, зменшенню рівня кетонових тіл у крові та сечі, а також відновленню функціональної активності печінки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гуральська С., Олішевський В. Профілактика кетозу у корів: роль та ефективність Кетхтону. Науковий вісник ЛНУ ветеринарної медицини та біотехнологій. Ветеринарні науки. 2024. 26 (113). С. 120–125. DOI:10.32718/nvlvet11318.
2. Bansod A. P., Jadhao A. D., Surjagade R. S. Ketosis in Dairy Animals. Intas Polivet. 2020. 21 (2). P. 382–385. URL: <https://www.indianjournals.com/ijor.aspx?target=ijor:ipo&volume=21&issue=2&article=023&type=pdf>.
3. Bauer E.A., Jagusiak W. The Use of Multilayer Perceptron Artificial Neural Networks to Detect Dairy Cows at Risk of Ketosis. Animals (Basel). 2022. 12 (3). 332 p. DOI:10.3390/ani12030332.
4. Biswal S., Nayak D.C., Parida G.S., Sardar K.K. Biochemical studies on blood metabolites in ketotic Crossbred cows following treatment. The Indian Journal of Veterinary Sciences and Biotechnology. 2009. 5 (1). P. 75–78. URL: https://indianjournals.com/ijor.aspx?target=ijor%3Aijfv&volume=5&issue=1&article=033&utm_source=TrendMD&utm_medium=cpc&utm_campaign=The_Indian_Journal_of_Veterinary_Sciences_and_Biotechnology_TrendMD_0.

УДК 636.09:616-12-008.3:615.065

КОРЕНЄВ О.А., здобувач вищої освіти

Наукові керівники – **АВРАМЕНКО Н.В.**, канд. вет. наук, **ШАГАНЕНКО Р.В.**, канд. вет. наук
Білоцерківський національний аграрний університет

ОГЛЯД МЕТОДІВ ЕВТАНАЗІЇ МИНУЛОГО ТА СУЧАСНОСТІ: ФАРМАКОЛОГІЧНІ МЕТОДИ ЕВТАНАЗІЇ

У практиці ветеринарного лікаря все частіше трапляються захворювання тварин, які не мають лікування, особливо, це стосується геріатричних хвороб. У деяких клінічних випадках евтаназія є єдиною важливою мірою для запобігання страждань тварини. У тезі розглянуті сучасні та минулі методи евтаназії тварин.

Ключові слова: евтаназія, інгаляційні анестетики, неінгаляційні анестетики.

Термін «евтаназія» з грецької означає «добра смерть». Цей термін зазвичай використовується для опису завершення життя окремої тварини таким чином, щоб мінімізувати або усунути біль і страждання [1].

Методи гуманного або умовно гуманного умертвіння складають фізичні, інгаляційні чи неінгаляційні методи [2, ст.22].

Інгаляційні методи мають ряд своїх переваг та недоліків. Для даного методу використовуються анестетики та газ-асфіксанти. Серед позитивних сторін можна відзначити неінвазивність, що забезпечує відсутність контакту з кров'ю та безболісність процедури. Також важливим фактором є полегшення евтаназії найдрібніших тварин. До недоліків варто віднести обмежену доступність методу через вартість обладнання та вимог до кваліфікації персоналу. Інгаляційний тип введення не підходить для амфібій, рептилій і водоплавних птахів та за умов зниженої вентиляції легень. Також, важливим